

BAXTIM SHUL- O‘ZBEKNING ZULFIYASIMAN

Sadullayeva Umida Sobir qizi

Abdumannonova Xidoyatxon G‘anisher qizi

Toshkent tibbiyot akademiyasi talaba lari

Email: sadullayevaumida336@gmail.com

Email: hidoyatabdumannonova@gmail.com

Telfon: +998(88) 0360412

Annatsiya: Mazkur maqolada shoiraning insoniy fazilatlari, vatanparvarligi, sadoqati, adabiyotga qo‘shgan hissasi hamda tarjimonlik faoliyati haqida ma‘lumotlar berilgan. Shuningdek, Toshkent tibbiyot akademiyasida Zulfiya nomidagi tadbirlar, tanlovlar va ijodiy klublar tashkil etilishi, uning ijodi yoshlar orasida keng targ‘ib etilayotgani haqida so‘z yuritiladi. Zulfiya ijodiga bag‘ishlangan bunday tashabbuslar yosh avlodni ma‘naviy tarbiyalash va milliy qadriyatlarni ulug‘lashga xizmat qilishi ta‘kidlanadi.

Annotation. This article explores the poet’s personal qualities, patriotism, loyalty, contributions to literature, and work as a translator. It also highlights the organization of events, competitions, and creative clubs named after Zulfiya at Tashkent Medical Academy, along with the widespread promotion of her literary legacy among young people. Such initiatives dedicated to Zulfiya’s works are recognized as essential for fostering the moral development of the younger generation and preserving national values.

Kalit so‘zlar: Zulfiya, she‘riyat, o‘zbek adabiyoti, vatanparvarlik, sadoqat, tarjimonlik, Toshkent tibbiyot akademiyasi, ijodiy klublar, Zulfiya mukofoti, ma‘naviyat.

Key words: Zulfiya, poetry, Uzbek literature, patriotism, loyalty, translation, Tashkent Medical Academy, creative clubs, Zulfiya Award, spirituality.

Kirish. Insonga umr bir marta beriladi. Har bir inson o‘z umrini o‘zi xohlagandek o‘tkazadi. Shunday insonlar borki, ular bu dunyoni tark etsalar-da, mazmunli hayotyo‘llari sabab dillarda mangu barhayotdirlar. Mana shunday barhayot siymolardan biri o‘zbek she‘riyatida o‘zining serqirra ijodi bilan o‘chmas iz qoldirgan, betakror iste‘dodi, Vatanga muhabbat, vafo va sadoqat tuyg‘usini, olijanob insoniy fazilatlarni yuksak pardalarda tarannum etgan yetuk badiiy asarlari, ibratli hayoti va ijtimoiy faoliyati bilan milliy adabiyotimiz va madaniyatimiz rivojiga, xalqimiz ma‘naviyatini yuksaltirishda ulkan xizmatlari bilan xalqimiz hayotida beqiyos o‘rin yegallagan shoira – Zulfiya Isroilovadir.

Shoira Zulfiya haqida so‘z borganda, yurtboshimiz Islom Karimovning aytganlarini eslash joiz: “Nafaqat o‘z she‘rlari bilan, balki butun hayot yo‘li bilan o‘zbek xalqining ma‘naviy qiyofasini namoyon eta olgan atoqli, fidoiy inson bo‘lib jasorat ko‘rsatdi”.

Har gal shoiraning biz uchun ibratli hayot va ijod yo‘liga takror-takror nazar tashlaymiz va o‘zimiz uchun yangi ma‘no-mazmun kashf etamiz. Shoira Zulfiya oddiy temirchi oilasida dunyoga kelgan bo‘lsa-da, oiladagi adabiyot va san‘atga bo‘lgan e‘tibor tufayli shoiraning iste‘dodi keng quloch yoydi. Ilk she‘ri “Men ishchi qizi” 1931-yilda nashr etiladi

va ijodkor “Hayot varaqlari” to‘plami, “Hulkar” kitobi shoir Oybekka bag‘ishlangan “Quyoshli qalam” dostoni va “Men tongni kuylayman”, “Yuragimga yaqin kishilar”, “Kuylarim sizga”, “Visol” kabi to‘plamlari orqali o‘zbek kitobxonlari orasidan joy oldi.

Shoiraning she‘riyatida insonning his-tuyg‘ulari yorqin aks etgani uchun ham barchaga birdek xush yoqadi. Masalan, “Ko‘rganmiding, ko‘zlarimda yosh” she‘rida:

“Sog‘inganda izlab bir nishon,

Qabring tomon olar edim yo‘l.

Keltirarding, menga bir zamon,

Endi har chog‘ men eltaman gul”, – degan misralari orqali vafoli yorning o‘z umr yo‘ldoshiga sadoqati, umr yo‘ldoshidan erta ajralgan bo‘lsa-da, uning mehr-muhabbatini hali hanuz qalbida asrayotgani va vafoning ramzi uning o‘z umr yo‘ldoshini bot-bot gul bilan qabr qoshida yodga olishi mahorat bilan tasvirlangan.

“Nur” she‘rida esa:

“Onam mehr to‘la dil amri bilan,

Uxla, – deb so‘ndirib ketdi chiroqni.

Va lekin ko‘zlarim oldida birdan,

Ochdi poyoni yo‘q yaqin-yiroqni.

Hayotim, ishlarim, ijodimda ul,

Otaday ilgari boshlab yuribdi”.

Hozir siz o‘qigan she‘rning ham har yo‘l, baytida o‘sha nur porlab turibdi, – deya ota – onaning o‘z farzandi yo‘lini nur kabi yoritishi, har bir o‘giti, amali farzandga hayot ibratini ekanini ta’kidlaydi. Aytish mumkinki, shoira she‘riyati o‘z davridayoq qadr topdi. Uning ibratli ishlari, davlatlar va xalqlar o‘rtasidagi do‘stlik rishtalarini bog‘lay olgani unga Xalqaro “Nilufar”, “Neru” kabi mukofotlarni tuhfa etdi. Shoiraning she‘rlari ingliz, rus, nemis, bolgar, xitoy, hind, yapon, arab va vetnam tillariga tarjima qilindi, shuningdek, shoiraning o‘zi ham tarjimon sifatida rus, ukrain, ozarbayjon va hind xalqlari shoirlarining she‘rlarini o‘zbek tiliga tarjima qilib, adabiyotimizni jahon adabiyoti asarlari bilan boyitdi. Shoiraning yana bir ulkan xizmati “Saodat” nomli xotin-qizlar jurnaliga bosh muharrir bo‘lib, xotin-qizlarning hayotning barcha sohalaridagi faoliyatini namoyon etish va jamiyatdagi o‘rnini mustahkamlash yo‘lida qilgan sa’yharakatlaridir.

Shoira Hamid Olimjon bilan qisqa vaqt birga yashagan bo‘lsa-da, umr yo‘ldoshi vafotidan so‘ng farzandlari Hulkar va Omonni tarbiyalashda kuch topa olgani uchun ham biz yoshlar uchun sadoqatli va irodali o‘zbek ayoli timsoli bo‘lib qolaveradi. Ayolni muqaddas bilish, unga alohida ehtirom ko‘rsatish, ozod va obod yurtimiz kelajagi bo‘lgan har tomonlama yetuk yoshlarni tarbiyalashdagi beqiyos o‘rnini yana bir bor e’tirof etish, barkamol, oqila xotin-qizlar avlodini voyaga yetkazish, ular orasidagi iqtidorli yoshlarning adabiyot, san’at, fan va madaniyatni rivojlantirishdagi yutuqlari, tengdoshlarining milliy istiqloq g‘oyalari va madaniyma’naviy qadriyatlariga e’tiqodining yuksalishi yo‘lidagi ibratli faoliyati, keng ko‘lamli islohotlarni jadallashtirishdagi faol ishtirokini rag‘batlantirish maqsadida O‘zbekiston Respublikasi birinchi Prezidentining 1999-yil 10-iyundagi PF 2326-son Farmoni bilan tasdiqlangan Zulfiya nomidagi Davlat mukofotining ta’sis etilishi bu

O‘zbek ayollariga bo‘lgan e‘tiborning yuksakligidandir. Bugun yurtimiz bo‘ylab shoira Zulfiya tavalludining 110 yilligi keng nishonlanmoqda. Bugun shoira Zulfiyaga havas qilib, uning izdoshi bo‘lishga intilayotgan qizlar yurtimizda ko‘pchilikni tashkil etadi. Toshkent Tibbiyot Akademiyasi talaba qizlari ham ushbu mukofotni qo‘lga kiritish uchun ijodiy izlanmoqdalar. Bulardan:

1. 2024- yili 2-son davolash fakulteti 6-kurs talabasi Ahmadjonova Muhayyojon Akramjon qizi

2. 2024-yil 1-son davolash fakulteti 1-bosqich talabasi Hakimova Shahzoda Bahriddin qizi

Zulfiya nomli davlat mukofotini qo‘lga kiritganlar.

Jumladan, Toshkent tibbiyot akademiyasida Zulfiya nomidagi ijod xonasi tashkil etildi. Toshkent tibbiyot akademiyasining kutubxonasida shoira ijodiga mansub asarlar burchagi tashkil etilib, unda shoira Zulfiyaning barcha ijod namunalari jamlandi. Shuningdek, Toshkent tibbiy akademiyasi rasmiy veb saytida “Zulfiyaxonim ijodini o‘rganamiz” sahifasi tashkil etildi.

Hozirda Toshkent tibbiyot akademiyasida “Keling, Vatanimizga qanoat bo‘laylik”, “TTA ijodkor talabalari” telegram guruhlarida Zulfiyaxonimning hayot va ijod yo‘llariga bag‘ishlab erkin yo‘nalishlarda ijodiy ishlar tanlovlari e‘lon qilinib kelinmoqda. Bulardan tashqari Toshkent tibbiyot akademiyasida “Men sevgan shoira”, “Baxtim shul-O‘zbekning Zulfiyasiman” mavzularida online insholar tanlovlari va “Zulfiyaxonim portretiga chizgilar” rukni ostida rasmlar ko‘rgazmasi tashkil etilib, unda 100dan ortiq talabalar faol ishtirok etib, Zulfiya ijodini batafsil yoritib kelishmoqda.

Yana muhim yangiliklardan biri bugungi kunda Toshkent tibbiyot akademiyasida “Zulfiyaxonim izdoshlari” qizlar klubi tashkil etilgan bo‘lib, unda Toshkent tibbiyot akademiyasining ijodkor talaba qizlari faoliyat yuritishmoqda. Bundan tashqari Toshkent tibbiyot akademiyasida Zulfiyaxonim nishoni va stepindiyasi ham ta‘sis etilgan bo‘lib, har yili o‘zlarining yuqori salohiyatli ijodiy ishlari bilan qatnashgan talaba qizlarimiz taqdirlanmoqdalar.

Toshkent tibbiyot akademiyasida yana bir yangilik. Biz tibbiyot akademiyamizda “Tibbiyotdagi Zulfiyalar” klubini ochdik va bu klub ayni damda o‘z faoliyatini yuritmoqda. Bu klubni ochilishida bizni qo‘llab-quvvatlagan Toshkent tibbiyot akademiyasi rektori v.v.b. Shuxrat Abdujalilovich Boymuradov va Yoshlar bilan ishlash hamda ma‘naviy marifiy ishlar bo‘yicha birinchi prorektor Turdiquil Akramovich Bobomurotovga o‘z minnatdorchiligimizni bildiramiz va kelgusida klubimiz faoliyatini yanada rivojlantirishga va a‘zolar safini kengaytirishga harakat qilamiz.

Zero, biz doimo yaxshilikka intilgan, mehr-oqibatli, insoniy fazilatlarining eng ezgularini o‘zida mujassam etgan o‘zbek xalqining vorislari ekanmiz mana shunday el ardog‘idagi shoir va shoirlar ijodini yanada ommaga targ‘ib etish yo‘lida izlanmog‘imiz kerak.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Karimov I.A. “Yuksak ma’naviyat – yengilmas kuch”. – Toshkent: Ma’naviyat, 2008.
2. Zulfiya. “Men tongni kuylayman”. – Toshkent: G‘afur G‘ulom nomidagi nashriyot, 1985.
3. Shoir Zulfiya hayoti va ijodi haqida maqolalar. // O‘zbekiston Milliy ensiklopediyasi.
4. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 1999-yil 10-iyundagi PF-2326-sonli Farmoni.
5. Toshkent tibbiyot akademiyasi rasmiy veb-sayti va axborot materiallari.